

Državni izpitni center

P 1 4 3 A 1 0 1 1 3

ZIMSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 2. februar 2015

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen, npr. nal. 11.1, 13.1, 17.
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna, npr. nal. 3.
- Kadar pričakujemo odgovor ali rešitev v povedi, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrezna, npr. nal. 4, 5, 10.
- Pri nalogah izbirnega tipa lahko kandidat obkroži samo eno črko, če v navodilih ni določeno drugače. Če obkroži več črk, se naloga točkuje z 0 točkami, npr. nal. 6.
- Če kandidat pri posameznih delih naloge (na črto ali v preglednico) napiše poleg pravilne rešitve še kakšno napačno, je takšna rešitev napačna, npr. v nal. 12 in 18.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Barbara Žemva ♦ Regis Mortier ♦ avgust 2008 ♦ Gea 		4 pravilni odgovori = 2 3, 2 pravilna odgovora = 1
2	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ DA ♦ NE ♦ NE ♦ DA ♦ NE ♦ DA 		6 pravilnih odgovorov = 3 5, 4 pravilni odgovori = 2 3, 2 pravilna odgovora = 1
3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ sončna očala ♦ rokavice ♦ oprijemljivi copati ♦ rešilni jopič 		
4	2	po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slikovno gradivo je dodano zaradi lažjega razumevanja besedila/zaradi boljše predstave/zaradi nazornosti. ♦ Slike pritegnejo bralečvo pozornost. ♦ Vloga slikovnega gradiva je, da si bralec predstavljamo, kaj je kajtanje in kakšna je osnovna oprema za ta šport. ♦ Slike do dodane, da popestrijo besedilo. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Slikovno gradivo nam prikaže kajterja na vodi in opremo, ki jo za kajtanje potrebujemo. 	1 za vsebinsko ustreznost 1 za jezikovno pravilnost povedi

5	2	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kajitanje se lahko izvaja na različnih terenih in je možno v vseh letnih časih. ♦ Kajitanje omogoča atraktivno vožnjo po različnih podlagah in je razmeroma enostaven šport. ♦ Kajitamo lahko v vseh letnih časih. Kajitanje je priljubljeno tudi zato, ker kajitar skače v zrak in izvaja atraktivne like. ♦ Kajitanje omogoča atraktivno vožnjo ne le po morju, ampak tudi po snegu, ledu in celo po travniku. Kajitamo lahko v vseh letnih časih. 	<p>1 za dve utemeljitvi 1 za jezikovno pravilnost povedi</p>
6	1	♦ A	
7	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ publicistično ♦ enogovorno ♦ javno ♦ prevladujoče objektivno 	<p>4 pravilni odgovori = 2 3, 2 pravilna odgovora = 1</p>
8	1	♦ 2 ♦ 3 ♦ 1	
9	1	♦ A	
10	3	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kajitanje je deskanje s padalom/z zmajem. ♦ Kajitanje je šport, pri katerem deskamo s pomočjo padala. ♦ Kajitanje je deskanje po vodi, snegu, ledu, peščeni podlagi ali travniku, pri katerem športnika večje zmaj s pomočjo vetra. ♦ Kajitanje je vožnja na deski s pomočjo zreja ali padala. To lahko počnemo na različnih podlagah. 	<p>1 za nadpomenko 1 za opis kajitanja 1 za jezikovno pravilnost povedi</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ angleškega ♦ zmaj/padalo 		
11.2	1	♦ A		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 2 ♦ 5 ♦ 1 		3 pravilni odgovori = 2 2, 1 pravilni odgovor = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slovenskem pravopisu ♦ (slovenskem) pravopisu ♦ SP ♦ Slovarju slovenskega knjižnega jezika ♦ slovarju slovenskega jezika ♦ SSKJ 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slovarju tujk ♦ Velikem slovarju tujk 	
13.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ etimološkem slovarju ♦ Slovenskem etimološkem slovarju ♦ SES 		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 6 		
14.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ neugnán, zelo živahen otrok ♦ (zelo) živahen otrok 		
14.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ frazeološkem gnezdu 		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
15	2	po smislu, ena od, npr.: ♦ padalec ♦ padalka ♦ padalstvo ♦ padanje ♦ padeč ♦ pad ♦ padalce po smislu, ena od, npr.: ♦ padalski ♦ padaičev ♦ padalen ♦ padajoč po smislu, ena od, npr.: ♦ padati ♦ pasti ♦ odpadati ♦ napasti	Upoštevamo tudi osebne glagolske oblike, npr. ♦ je padalo ♦ padam	3 pravilni odgovori = 2 2, 1 pravilni odgovor = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
16	1	♦ napihljiv	Upoštevamo tudi določno obliko pridevnika.	
	1	♦ vodilen/vodeč		
	1	♦ pridevniška beseda/pridevnik		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
17	2	♦ ljudem ♦ tem ♦ njem ♦ vožnje ♦ vsem		5,4 pravilni odgovori = 2 3, 2 pravilna odgovora = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
18	1	♦ posebne deske za kajtanje na vodi		
	1	♦ jih		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev				Dodatna navodila
19	2		Enostavčna poved	Priredno zložena poved	Podredno zložena poved		3 pravilni odgovori = 2 2, 1 pravilni odgovor = 1
		Ljudje so si ...			♦ X		
		Ob ustreznem ...	♦ X				
		Z ustreznim ...		♦ X			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
20	3	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kljub temu da/Čeprav je kajtanje lahko nevarno, ima ta šport vedno več privržencev. ♦ Kajtanje ima vedno več privržencev, čeprav je ta šport lahko nevaren. ♦ Kajtanje ima vedno več privržencev, čeprav je lahko nevarno. <p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kajtanje je lahko nevarno, toda/a ta šport ima vedno več privržencev. ♦ Kajtanje je lahko nevarno, vendar ima ta šport vedno več privržencev. ♦ Kajtanje je lahko nevarno, ampak ima vedno več privržencev. 		<p>1 + 1 za ustrezno pretvorbo 1 za jezikovno pravilnost povedi</p> <p>Kandidat lahko dobi točko za jezikovno pravilnost, tudi če je tvoril samo eno poved.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
21	1	♦ padala na zračne blazine		
22	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ [s] ♦ [ə] ♦ [u] 		3 pravilni odgovori = 2 2, 1 pravilni odgovor = 1
23	3	♦ <u>27-metrske</u> vodilne vrvice povezujejo padalo <u>E</u> upravljavsko palico. Če kajtar ustrezno <u>U</u> pravlja padalo, lahko skače v zrak ter izvaja atraktivne like. <u>S</u> odobnim kompletom opreme je tudi zahtevnim športnikom omogočena drzna hitrostna pre <u>Z</u> kušnja.		<p>0 napak = 3 1 ali 2 napaki = 2 3 ali 4 napake = 1</p> <p>Upoštevam tudi na novo narejene napake.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24 Ustreznost besedilni vrsti	1	♦ naslov besedila (samo Poročilo ni ustrezen naslov – naslov mora biti tematski) in podpis oz. ime in priimek sporočevalca	Zapisa (kraja in) datuma sporočanja desno zgoraj ali levo spodaj ne štejeemo za napako.
	1	♦ obseg besedila	1 točka za najmanj 90 besed
Vsebina	2	♦ podatki o dogodku: – kateri dogodek se je zgodil (slovensko državno prvenstvo v kajtanju) – to je lahko omenjeno že v naslovu – kje se je dogajal (v Izoli) – kdaj se je dogajal (od 8. 7. do 12. 7. 2008) – kdo je organiziral prvenstvo (Kajtarska zveza Slovenije) – kdo je sodeloval/tekmoval (polnoletni tekmovalci s slovenskim državljanstvom)	5 podatkov = 2 4, 3 = 1
	3	♦ potek dogajanja: – v katerih disciplinah so tekmovali – kdo je zmagal (dobitnik najvišjega števila točk iz vseh disciplin ali oseba z imenom in priimkom) – katere nagrade so podelili	1 1 1
	1	♦ posebna zanimivost oz. zanimiv pripetljaj/podatek/izjava (o tekmovanju ali udeležencih)	
Jezikovna ustreznost in slogovna ustreznost	2	♦ jezikovna pravilnost	3 napake = – 1 točka, do 0 točk
	2	♦ slogovna ustreznost – natančnost pri navajanju podatkov – pripovedovalno besedilo (glagoli v pretekliku) – brez ponavljanja – enogovorno publicistično besedilo brez prvin uradnega pisma – brez predstavljanja sporočevalca v uvodu besedila (primer neustreznosti: Sem Tin Pisec.) – upoštevanje navodil (primer neupoštevanja navodil: Polnoletni tekmovalci s slovenskim državljanstvom smo si ogledali državno prvenstvo v kajtanju v Marini Izola.)	Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do 0 točk. Če je poročilo napisano v obliki uradnega pisma, se za vsako prvino uradnega besedila (npr. sporočevalčev naslov, naslovnikov naslov, posebej zapisana kraj in datum, nagovor naslovnika, pozdrav, ob podpisu še lastnoročni podpis) odšteje 1 točka, do 0 točk. Jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebino dobil vsaj 3 točke.
Skupaj	12	Če je kandidat napisal besedilo druge besedilne vrste, npr. vabilo, se naloga ovrednoti z 0 točkami.	

1. primer poročila

Slovensko državno prvenstvo v kajtanju

V Marini Izola je bilo od 8. do 12. 7. 2010 Slovensko državno prvenstvo v kajtanju. Organizirala ga je Kajtarska zveza Slovenije, sodelovali pa so polnoletni tekmovalci s slovenskim državljanstvom. Razpisane so bile tri discipline: prosti slog, skoki in dirka. Prva dva dneva so udeleženci tekmovali v prostem slogu, naslednji dan v skokih, zadnja dva dneva pa sta bila namenjena dirki.

Prvo mesto je zasedel Anže Jenko, ki je zbral največ točk v seštevku iz vseh disciplin. Na drugo mesto se je uvrstil Jurij Dekleva, tretji pa je bil Lan Kovič. Prvi trije tekmovalci so prejeli tudi lepe nagrade: tri dni kajtanja na grških otokih, padalo in čelado. Poleg nagrajencev sta največjo pozornost zbujali tekmovalki, ki sta se uspešno kosali z moško konkurenco.

Tin Pisec

---

2. primer poročila

Slovensko državno prvenstvo v kajtanju

V Marini Izola sem si od 8. do 12. 7. 2010 ogledala Slovensko državno prvenstvo v kajtanju, ki ga je organizirala Kajtarska zveza Slovenije. Tekmovanja so se lahko udeležili polnoletni tekmovalci s slovenskim državljanstvom. Tekmovali so v prostem slogu, skokih in dirki.

Zmage se je veselil Rok Kogej, ki je z odlično predstavo in atraktivnimi skoki prejel najvišje število točk v seštevku vseh disciplin ter navduševal številne gledalce na kopnem. Ob razglasitvi rezultatov, ki je bila zadnji dan prvenstva ob 18.00, se je razveselil lepe nagrade. Prejel je tridnevno kajtanje na grških otokih, padalo in čelado.

Tina Pisec

---

3. primer poročila

Poročilo s slovenskega državnega prvenstva v kajtanju

Člani novinarskega krožka Srednje šole Josipa Jurčiča smo se udeležili slovenskega državnega prvenstva v kajtanju. Prvenstvo v organizaciji Kajtarske zveze Slovenije je potekalo od 8. do 12. julija 2010 v Izoli. Polnoletni tekmovalci s slovenskim državljanstvom so tekmovali v različnih disciplinah: v prostem slogu, skokih in dirki. Najbolj nam je bil všeč prosti slog, saj so bili tekmovalci res pogumni in so pokazali različne trike. Navijali smo za tekmovalca in dijaka naše šole, Matica Tomšiča, ki si je močno želel zmage. Nagrada za zmagovalca je bila tridnevno kajtanje na grških otokih. Zmagovalec je dobil tudi čelado in padalo.

Po razglasitvi zmagovalca, dobitnika največjega števila točk (Matej Strnad), je bil Matic malo razočaran, ker je osvojil drugo mesto. Člani novinarskega krožka smo kljub temu ponosni nanj. Veseli smo, da smo ga lahko spremljali in izvedeli veliko novega o tem športu. Maticu želimo še veliko uspehov.

Tina Pisec

IZPITNA POLA 2

1. Vodena interpretacija: Josip Jurčič, Sosedov sin (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Ni opredeljitve. Opredelitev je napačna.	Besedilo je dvogovor ali dialog.
1	Zvrst je poimenovana.	Odlomek je iz epskega besedila.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	Odlomek je iz pripovednega besedila, veliko je dialoga, kar je značilna dramska prvina.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4		
0	Ni povzetka, ni obnove.	
1	Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.	
2	Obnova odlomka brez vsebinskih napak. Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.	Oče in hči se pogovarjata o hčerini skriti zvezi. Oče zahteva, da jo prekine. Hči se najprej upira, potem pa mu obljubi, da ga bo ubogala.
3	Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka. V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Pisatelj v tem delu literarnega besedila pripoveduje, kako se hči odzove na očetov ukaz. Pripravljena je izpolniti njegovo zahtevo.
4	Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.	Oče najprej ukaže, da hči poklekne pred njim. Potem jo sprašuje o božjih zapovedih in ji očita nespoštovanje ter skrito ljubezensko zvezo. Ona se ponižno zagovarja in mu obljubi, da bo storila, kar želi.

Razlaga očetove zahteve – kaj (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Zahteva nekaj, kar hčeri ni jasno.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Doseči hoče popolno odvisnost in spoštovanje, ubogljivost svojega otroka, ne glede na čustva. Zahteva njeno objubo, da se ne bo več pečala z njim, da z njim tudi govorila ne bo.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Doseči hoče, da se njegova hči ne bi več videvala s svojim fantom. Od nje zahteva, da prekine vse stike z njim, celo njun pogovor prepove. Če pa bi Franica s fantom grešila, bi morala od doma.

Razlaga očetove zahteve – zakaj (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Razlog za očetovo zahtevo je hčerino nespoštovanje, njena neubogljivost.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	To hoče doseči, ker hčeri ne privoščiči sreče. Zanj je pomemben denar, ceni le bogastvo. Jezi ga, da je hči s sinom človeka, ki ga on videti ne more, in da ima ta sin le sam sebe in svoj prazni žep.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Hčeri pove, zakaj ji ne dovoli zveze. O njenem fantu pravi, da je berač, torej ga moti njegova revščina. Zanj ni dovolj bogat, da bi postal partner njegove hčere. Drugi razlog je njegovo sovraštvo do fantovega očeta.

Razlaga očetove zahteve – njegova utemeljitev (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Pove ji deset božjih zapovedi in poudari, kako so pomembne.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Meni, da ga mora ubogati zaradi spoštovanja in boljšega življenja, pa tudi zaradi zapovedi. Spomni jo, kaj uči četrta zapoved, in doda, da bo dolgo živel in se ji bo dobro godilo na zemlji, če ga bo spoštovala, ne pa slepila s svojo skrito zvezo.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Svoje prepričanje, da ga mora hči ubogati, oče utemelji s četrto božjo zapovedjo, ki pravi, da mora otrok spoštovati očeta in mater. Zanj je spoštovanje isto kot ubogljivost, po njegovem mnenju mora hči vedeti, koga in česa oče ne mara, in se vsemu temu odpovedati.

Citirana poved (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2	Citata ni. Citat ne ustreza navodilu.	»Kdo sem jaz?«
1	Citat ni povsem v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo. Navedenih je več citatov, med njimi je eden pravičen. Namesto citata je opisan primer.	»Kleči!« / »Objubiti!« / »Spoštuj očeta in mater ...«
2	Citat ustreza navodilu/razlagi.	»Objubi mi, da se ne boš od danes, od te ure več pečala ž njim, da ž njim tudi govorila ne boš!«

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Povzetka ni.	
2	Povzetek ugotovitev. (0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)	Oče se pri svoji zahtevi sicer sklicuje na božje zapovedi, vendar je zanj najpomembnejše materialno bogastvo. Ljudi ceni po imetju, hčerini občutki pa ga ne zanimajo.

Ocena očetovih stališč (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Ocena ni izražena. Ocena je izražena kot skopa trditev/ne ustreza navodilu, ni povezana z odlomkom.	Ta oče je primer zelo nasilnega človeka, a staršev si ne moremo izbirati.
1	Ocena je nejasna, izražena z ohlapno, s šibko razlago.	Oče je hudoben, razmišlja egoistično. Od hčere ne bi smel zahtevati, da pusti fanta, ker je reven.
2	Ocena je jasna, vsebuje ustrezno razlago.	Ta stališča so škodljiva za otroka, saj so z njimi povezana dejanja, ki prinašajo nesrečo. Prav je, da otroci spoštujejo svoje starše in upoštevajo njihove dobronamerne nasvete, mislim pa, da oče, o katerem govori ta odlomek, močno pretirava. Božje zapovedi mu po moje ne dajejo pravice, da odloča o hčerinem osebnem življenju, o njenih čustvih in izbiri partnerja. Predvsem je žalostno to, da mu je denar pomembnejši kot otrokova sreča. Tega ne uči nobena božja zapoved.

Presoja današnje družinske vzgoje (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Presoja ni izražena. Presoja je izražena kot skopa trditev/ne ustreza navodilu, ni povezana z odlomkom.	Vzgoja je zdaj bolj napredna, otroci imajo več pravic, vendar to nikomur ne koristi.
1	Presoja je nejasna, izražena z ohlapno, s šibko razlago/nakazana v primeru iz življenja.	Vzgoja je danes drugačna, ker ni več tako povezana z vero, ki je imela nekoč zelo velik vpliv na odnos otrok do staršev. Ne moremo si več predstavljati, da bi otroci klečali pred starši in jih spoštovali na tak način.
2	Presoja je jasna, vsebuje ustrezno razlago.	Mislím, da danes starši pri vzgoji svojih otrok nimajo več toliko avtoritete kot nekoč. Stroga vzgoja, ki je prikazana v odlomku, se mi zdi ena skrajnost, preveliko popuščanje staršev pa druga. Starši v sodobnem času bolj popuščajo svojim otrokom, ker imajo vedno manj časa zanje. To, da ne izpolnjujejo svoje vloge, je ravno tako slabo kot pretrda vzgoja. Ne le majhni otroci, tudi mladostniki in celo odrasli potrebujejo nasvete mater in očetov, saj so to njihove najbližje osebe. Če ne dobijo razumevanja in podpore od njih, kako naj ju pričakujejo od drugih in kako naj se ju naučijo drugim tudi dajati?

Utemeljitev s primerom iz življenja (Predstavitel dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Primer ni. Primer ne utemeljuje presoje.	V šolah mladi ne dobijo le izobrazbe, ampak tudi vzgojo.
1	Primer je nakazan.	Večkrat se zgodi, da imajo glavno besedo otroci. Neka mati se je morala pred hčerjo zagovarjati, ker si je po ločitvi našla novega partnerja.
2	Primer je na kratko opisan.	V Jurčičevi pripovedi ima glavno besedo oče, v družini mojega prijatelja pa hči in sin. Prijatelj mi večkrat pove, kako znata s sestro doseči, kar si zamislita. Njun oče je med tednom vse dneve v službi in niti ne ve, kaj se dogaja v družini. To potem popravlja tako, da otokoma kupi vse, kar si želita, dovolj jima pozno zvečer ostajati zunaj, o fantih in dekletih, s katerimi se družita, ju sploh ne sprašuje. Mati ravna podobno. Pogovorov v tej družini skoraj ni, starši ob koncu tedna počivajo, otroka pa lahko živita čisto po svoje, čeprav še nista zrela za to.

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Pravopisna pravilnost
2	Slovnicična pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Za vse velja:

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo. / Ponavlja se določena vrsta napake.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.

2. Samostojna interpretacija: Igor Karlovšek, Gimnazijec

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelevanje odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Ni opredelilive. Opredelevanje je napačno.	Odlomek je pogovor.
1	Zvrst je poimenovana.	Odlomek je iz pripovednega besedila.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	Odlomek iz epskega besedila, izrazit je dialog, značilna dramatska prvina.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4		
0	Ni povzetka, ni obnove.	
1	Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.	
2	Obnova odlomka brez vsebinskih napak. Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.	Beremo o prepiru med Poloninimi starši in njenim fantom. Starši ne dovolijo, da bi se skupaj učila, fant in Polona pa vztrajata.
3	Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka. V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Fant je na obisku pri starših svojega dekleta. Mati govori z njim zelo neprijazno. Oče ni tako nesramen do njega in mu razloži, zakaj je njuno ravnanje takšno, kot je.
4	Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.	Fant skuša dopovedati Poloninim staršem, da se imata s Polono rada in da dekle potrebuje njegovo pomoč pri učenju. Mati reagira nestrpno, oče pa skuša situacijo ublažiti. Kljub mučnemu pogovoru da fant staršem telefonsko številko, na katero lahko pokličeeta svojo hčer, potem pa odide.

Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3		
0	Problem ni izbran. Literarna prvina ni izbrana. Samo splošno razmišljanje o pojavu ali problemu – brez povezave z odlomkom.	
1	Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.	odnos med možem in ženo / prestopništvo
2	Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.	različno odzivanje staršev na družinski problem
3	Izbran je osrednji problem odlomka. Izbrana je osrednja prvina odlomka. (Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)	prepovedana ljubezen / odnos staršev do hčerinega fanta

Razlaga izbranega problema/izbrane prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Mati in oče se bojita za hčer, ker zahaja v slabo družbo.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna.	Poloni starši ne dovolijo imeti fanta, ker bi lahko slabo vplival nanjo. Nočejo razumeti, da je res ravno nasprotno.
2	Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Materino nasprotovanje njuni ljubezni je bilo očitno, ko je rekla, da ne bo nikoli pristala na kaj takšnega. Oče se je vedel drugače, ob izbruhih histerične žene je vidno trpel. Fantova odločnost se je pokazala, ko ju je vprašal, ali raje vidita, da se Polona sploh ne vrne domov.
3	Razlaga je jasna, natančna.	Problem, prikazan v odlomku, je prepovedana ljubezen med Polono in njenim fantom. Odnosi v družini so se očitno tako poslabšali, da mladoletna Polona ne živi več doma, ampak pri Metki. Mati njene zveze noče sprejeti in to fantu jasno pove, oče pa je bolj popustljiv, kar se vidi predvsem v tem, da mu ob odhodu položi roko na rame.

Utemeljitev razlage z opisanim ali s citiranim primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Primer ni opisan. Citata ni. Citāt ne ustreza razlagi.	»Skušal sem mu olajšati položaj in sem vstal.« »Jeza je bruhnila skozi stisnjene zobe.«
1	Opisani primer/citat ni povsem v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo.	»Ne sme in ne moreta ji preprečiti, da bi se dobivala z menoj.« / »Sotlarjeva je kar planila po meni.« / »Ne bom pristala na kaj takšnega.«
2	Opisani primer/citat ustreza razlagi.	

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Povzetka ni.	
2	Povzetek ugotovitev.	Polonina mati in fant vztrajata pri svojih odločitvah, njen oče pa popušča, vendar ne more vplivati na ženo. Tako ni nakazana nobena rešitev problema.
	(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)	

Lastno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Mnenje ni izraženo. Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ne ustreza navodilu, ni povezano z odlomkom.	Staršev ne razumem, fant pa je prijazen.
1	Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, s šibko razlago.	Oče bi moral biti bolj odločen, mati pa manj histerična. Vesela bi lahko bila, da se hči dobiva s fantom doma, ne kje drugje, in da se skupaj učita.
2	Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.	Mislím, da se fant obnaša bolj zrelo kot Polonina mati. Všeč sta mi njegovi iskrenost in samokritičnost, ko pove, zakaj je on največja Polonina težava, pa tudi pogum in odločnost, s katerima brani svojo ljubezen. Mati bi lahko pokazala več razumevanja, oče pa bi moral stopiti na hčerino in fantovo stran, saj je očitno, da ženinoga vedenja ne odobrava. Verjetno je zaradi fantovega resnega razmišljanja in njegove pomoči Poloni že ugotovil, da njun odnos ni samo slepa zaljubljenost.

Lasno mnenje o problemu/prvini na splošno (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo.	Prepovedana ljubezen dokazuje sebičnost.
0	Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ne ustreza navodilu, ni povezano z odlomkom.	Take zveze so po mojem mnenju redke. Mladi se družijo in zaljubljujejo predvsem zaradi zabave, starši pa so v glavnem bolj razumevajoči.
1	Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, s šibko razlago/nakazano v primeru iz življenja.	Vsi starši bi se morali zavedati, da je prepovedana ljubezen najslajša in da lahko otroka zaradi nasprotovanja njegovi intimni zvezi izgubijo – uničijo lahko medsebojni odnos, ki so ga prej skrbno gradili. Ljubezen ne mara ovir, tega bi se lahko starši zavedali tudi na podlagi lastnih izkušenj. Prav bi bilo, da bi se ob njih spomnili, da takrat, ko so bili zaljubljeni, tudi oni niso poslušali drugih.
2	Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.	

Utemeljitev mnenja s primerom iz izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitve dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2	Primer ni.	Nekateri starši se ne zavedajo svojih napak in ne priznajo krivde.
0	Primer ne utemeljuje mnenja.	Moj sošolec lahko svoje dekle obiskuje na domu in njeni starši so do njega zelo prijazni, ker v šoli nimata problemov. Poleti ga celo povabijo, da gre z njimi na morje.
1	Primer je nakazan.	Prepovedana ljubezen je vplivala tudi na odnose med mojimi sorodniki. Mamina sestrična je imela v četrtem letniku srednje šole resnega fanta, s katerim se je želela poročiti. Njena mama in oče sta se ustrašila, da zato ne bo študirala. Zvezo sta ji branila in ko se je hči poročila, nista prišla na poroko. Mlada zakonca sta najprej živela pri moževih starših, potem ko sta oba diplomirala in se zaposlila, pa sta se preselila v lastno stanovanje in si ustvarila družino.
2	Primer je na kratko opisan.	Mamina sestrična zaradi velike zamere dolgo ni imela nobenih stikov z očetom in materjo, po nekaj letih pa sta jo obiskala in se ji opravičila, saj nista hotela za vedno izgubiti svojega otroka.

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Pravopisna pravilnost
2	Slovnična pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Za vse velja:

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo. / Ponavlja se določena vrsta napake.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.
- Za izviren naslov samostojne interpretacije prištejemo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).